

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
МИНИСТЪР

ЗАПОВЕД

№ РД 09 - 832/19.05.2009 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на трета степен на професионална квалификация за професия код **345030 Организатор производство**, специалност код **3450306 Организация в производството на облекло** от професионално направление код **345 Стопанско управление и администрация**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ
ЗАМЕСТИНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	345	СТОПАНСКО УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ
Професия	345030	ОРГАНИЗАТОР ПРОИЗВОДСТВО
Специалност	3450306	ОРГАНИЗАЦИЯ В ПРОИЗВОДСТВОТО НА ОБЛЕКЛО

Утвърдена със Заповед № РД 09 - 832/19.05.2009 г.

София, 2009 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и по практика на професията и на специалността за придобиване на **трета степен** на професионална квалификация по професията **345030 Организатор производство**, специалност код **3450306 Организация в производството на облекло**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване на **трета степен** на професионална квалификация по изучаваната професия и специалност.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

До утвърждаване на ДОИ за придобиване на квалификация по професията **Организатор производство**, специалност **Организация в производството на облекло** настоящата национална изпитна програма следва да се прилага само за системата на народната просвета.

Държавните изпити по теория и по практика на професията и специалността се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

1. За държавния изпит по теория на професията и специалността:

- а.** Изпитните теми с план-тезис на учебното съдържание.
- б.** Критерии за оценяване.

2. За държавния изпит по практика на професията и специалността:

- а** Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
- б.** Критерии за оценяване.

3. Система за оценяване.

4. Препоръчителна литература.

5. Приложения:

- а.** Примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на професията и специалността
- б.** Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание

2. Критерии за оценяване

Изпитна тема № 1: Изработване на дамски гащеризон за спорт

План-тезис:

- Скициране и описание на модела;
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне на схема за технологичната последователност на процесите при изработването на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Същност и значение на качеството.
- Системи за управление на качеството.
- Фактори за повишаване на качеството и конкурентоспособността.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадения конструктивен чертеж моделирайте окончателната форма на спортен гащеризон. Направете схема за технологичната последователност на процесите, необходими за изработката на изделието.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост, конструктивен чертеж на дамски панталон и на корсаж.

	<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 1:</i>	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изготвянето на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Формулира правилно същността и значението на качеството на продукцията.	5
6.	Познава системите за управление на качеството.	5
7.	Изброява факторите за повишаване на качеството и конкурентоспособността на изделията.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 2: Изработване на мъжко спортно яке

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне на схема за технологичната последователност на процесите при изработването на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Организиране и организация на работните процеси.
- Системи за управление – видове.
- Неформална организация на работата при изготвянето на изделие.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Конструирайте двушевен прикачен ръкав за мъжко спортно яке и направете схема на последователността на работните процеси, необходими за изработване на изделието.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 2:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработването на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Формулира правилно същността на организацията на работните процеси.	5
6.	Познава системите за управление.	5
7.	Познава същността на неформалната организация.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 3: Изработване на дамско сако

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Необходими мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
- Контрол и контролинг. Характеристика и принципи. Техники на контрол.
- Задачи на контролинга.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадената базисна конструкция на дамско сако да се моделира оразмеряване на талийните свивки и конструктивно оформяне на страничен шев.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Базисна конструкция за дамско сако.

	<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 3:</i>	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработването на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Прави характеристика и изброява принципите на контрола и контролинга.	5
6.	Познава техниките на контрол.	5
7.	Формулира задачите на контролинга.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 4: Изработване на дамски жакет тип „Блейзер”

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Фирмена организация на иновацията. Основни принципи на организацията на научно-изследователската и опитно-конструкторската работа.
- Видове иновационни структури.
- Подбор и мотивация на персонала в иновационните фирмени структури.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадената основна конструкция на дамско сако моделирайте дамски жакет тип „Блейзер”. Опишете технологичната последователност на операциите при изработване на предната част на изделието.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Основна конструкция на дамско сако.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 4:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологична последователност на процесите при изработването на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Познава основните принципи на организацията на научноизследователската и опитно-конструкторската работа.	5
6.	Знае видовете иновационни структури.	5
7.	Формулира критериите за подбор на персонала и начините за мотивацията му.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 5: Изработване на дамска класическа жилетка

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Превръщане на идеята в продукт. Формиране на концепция за нов продукт.
- Разработване и тестване на нов продукт.
- Въвеждане на продукта на пазара.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадената базисна конструкция на дамска жилетка направете чертеж на класическа дамска жилетка. Опишете организацията на работата при изработването ѝ.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Базисна конструкция на дамска класическа жилетка.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 5:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработването на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Описва формирането на концепция за нов продукт.	5
6.	Познава етапите на разработване и тестване на нов продукт.	5
7.	Описва въвеждането на продукта на пазара.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 6: Изработване на мъжка жилетка

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Маркетингова стратегия за новите продукти – основни елементи.
- Критерии за оценка на новите продукти.
- Позициониране на новия продукт по свойства, по функции и по заместител.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадения конструктивен чертеж на предна част на мъжка жилетка очертайте вталяването и моделирайте джоб с една филетка. Опишете организацията на етапите на производство на изделието.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Конструктивен чертеж на предна част на мъжка жилетка.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 6:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработването на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Изброява основните елементи на маркетинговата стратегия за новите продукти.	5
6.	Познава критериите за тяхната оценка.	5
7.	Описва позиционирането по критериите.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 7: Изработване на мъжко сако

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Характеристика на организацията на труда. Трудов процес – особености.
- Елементи на организацията на труда.
- Изисквания, задачи и принципи на организацията на труда.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадения конструктивен чертеж на предна част на едноредно мъжко сако конструирайте горен джоб и яка „ревер”. Направете схема на най-подходящата организация на последователността на процесите на изработването им.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Конструктивен чертеж на предна част на мъжко сако.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 7:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработването на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Познава особеностите на трудовия процес.	5
6.	Познава елементите на организацията на труда.	5
7.	Формулира изискванията, задачите и принципите на организацията на труда.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 8: Изработване на дамско палто в прав силует

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Условия на труд. Изисквания към условията на труд във фирмата.
- Значение на подобряването на условията на труд.
- Режими на труд и почивка – същност и видове.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадената конструктивна основа на дамско палто очертайте ръкавните извивки, оформете страничния шев, подгъва за гърба и за предната част. Предложете схема на реда на работните операции, необходими за прикачването на ръкав.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Конструктивна основа на дамско палто.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 8:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработване на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Изброява изискванията към условията на труд и на почивка.	5
6.	Формулира значението на подобряването на условията на труд.	5
7.	Изброява режимите на труд и почивка и ги описва.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 9: Изработване на дамско палто в полувтален силует

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Организация на работното време. Разходи за работно време – класификация.
- Снимка на работния ден.
- Метод на многомоментните наблюдения.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадената конструктивна основа на дамско палто моделирайте оразмеряването на талийните свивки и конструктивното оформяне на страничния шев. Опишете организацията на работно време, необходимо за тези операции.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Конструктивна основа на дамско палто в полувтален силует.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 9:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите за изработване на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Формулира същността на нормирането на труда.	5
6.	Изброява видовете трудови норми.	5
7.	Познава методите за нормиране на труда.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 10: Изработване на дамски шлифер

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Организация на нормирането на труда във фирмата. Същност на нормирането на труда.
- Видове трудови норми.
- Методи за нормиране на труда.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Конструирайте едношевен прикачен ръкав за дамски шлифер. Опишете нормирането на труда за операциите, необходими за прикачване на ръкав.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления за конструиране на ръкав за дамски шлифер, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост.

	<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 10:</i>	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите за изработване на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Формулира същността и изброява елементите на работната заплата.	5
6.	Описва определянето на работната заплата.	5
7.	Познава формите и системите на работна заплата.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 11: Изработване на мъжки шлифер

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Организация на заплащането на труда. Работна заплата – същност и елементи.
- Определяне на работната заплата.
- Форми и системи на работна заплата.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадената конструктивна основа на мъжки шлифер очертайте раменния контур и ръкавните извивки на гърба и предната част. Опишете организацията на заплащането на труда за операциите, необходими за прикачване на ръкав.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Конструктивна основа за конструиране на мъжки шлифер.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 11:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработване на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Изброява показателите за оценка на качеството.	5
6.	Описва процеса на планиране повишаването на качеството.	5
7.	Изброява факторите за повишаване на качеството.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

*Изпитна тема № 12: Изработване на мъжки шлифер с двуредно
закопчаване*

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Оперативен мениджмънт – характеристика.
- Методи за съгласуване на дейността на различните производствени звена.
- Етапи в мениджмънта.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадената конструктивна основа на предна част на мъжки шлифер очертайте прехлупване, ревер и място на джоба. Посочете метод за съгласуване на дейността на две производствени звена, свързани с изработване на мъжки шлифер – по избор.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления за моделиране на ревер и джоб, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Конструктивна основа на предната част на мъжки шлифер.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 12:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработване на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Формулира особеностите на оперативния мениджмънт.	5
6.	Изброява методите за съгласуване на дейността на производствените звена.	5
7.	Описва етапите на оперативния мениджмънт.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 13: Изработване на дамско палто с ръкав тип „кимоно”

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Фирмена бизнес среда – фактори.
- Анализ на състоянието на фирмата.
- Анализ на външната среда.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадената конструктивна основа моделирайте дамско палто с ръкав тип „кимоно”.
Определете основните фактори, влияещи върху бизнес средата на фирма за вършно дамско облекло.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления за оформяне на „кимоно” ръкав, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Базисна конструкция на дамско палто.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 13:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност за изработване на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на процесите при изработване на изделието.	4
5.	Изброява факторите на бизнес средата.	5
6.	Познава критериите за анализ на състоянието на фирмата.	5
7.	Познава критериите за анализ на външната среда.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 14: Изработване на дамско палто с конструкция в стил „редингот”

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Управление на производствения процес. Показатели за дейността на предприятието.
- Организация на изпълнението на планираните задачи.
- Контрол на изпълнението на задачите.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадената конструктивна основа моделирайте дамско палто с конструкция в стил „редингот”.
Посочете основните показатели за дейността на фирма за бутиково горно дамско облекло.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Базисна конструкция на дамско палто в полувтален силует.

	<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 14:</i>	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите за изработване на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Изброява показателите за дейността на предприятието.	5
6.	Познава съдържанието на организацията за изпълнението на планираните задачи.	5
7.	Познава етапите на контрола за изпълнението на задачите.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 15: Изработване на мъжко палто с ръкав тип „реглан”

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Управление на качеството. Показатели за оценка на качеството.
- Планиране на повишаването на качеството.
- Фактори за повишаване на качеството.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадените конструкции на гръб и предна част на мъжко палто моделирайте регланни форми.
Посочете някои основни фактори за повишаване на качеството на продукцията на шивашко предприятие.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления за оразмеряване на регланни форми, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост.
Конструктивна основа на мъжко палто.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 15:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработване на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Формулира същността и принципите на управлението на качеството.	5
6.	Изброява основните характеристики на деловото общуване.	5
7.	Познава същността на бизнес етиката.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 16: Изработване на детска рокля за първа възрастова група

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Бизнес комуникации – същност, принципи.
- Основни характеристики на деловото общуване.
- Бизнес етика – същност.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Върху дадената конструктивна основа моделирайте модел на детска рокля с платки по предна част и гръб.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост. Конструктивна основа на детска рокля за първа възрастова група.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 16:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност за изработване на модела.	20
4	Изброява шевните машини и съоръжения за изработване на изделието.	4
5	Формулира същността и принципите на деловото общуване.	5
6	Изброява основните характеристики на деловото общуване.	5
7	Обяснява същността на бизнес етиката.	5
8	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 17: Изработване на детски панталон за втора възрастова група

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Правни норми – същност.
- Логическа структура на правната норма.
- Видове правни норми.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: По зададените мерки и изчисления конструирайте детски панталон за втора възрастова група.
Посочете някои видове правни норми, използвани в работата на частна фирма за производство на облекло.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления за конструиране на детски панталон за втора възрастова група, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 17:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработване на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Формулира същността на правната норма.	5
6.	Описва елементите на логическата структура на правната норма.	5
7.	Изброява видовете правни норми.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 18: Изработване на детско палто за втора възрастова група

План-тезис:

- Скициране и описание на модела.
- Подбор на подходящи материали за изработване на изделието.
- Съставяне схема на технологичната последователност на процесите за изработване на модела.
- Видове шевни машини, използвани в процеса на изготвяне на модела, и съоръжения, необходими за влаготоплинната му обработка.
- Юридически актове – понятие и видове.
- Форма и юридическа сила на юридическите актове.
- Действие на юридическите актове.
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача/казус: Конструирайте едношевен ръкав за детско палто за втора възрастова група.
Посочете най-разпространените юридически актове, използвани в предприятие за производство на детско облекло.

Дидактически материали: Материали за изготвяне на скицата, таблица с необходимите мерки и изчисления за конструирание на ръкав за детско палто за втора възрастова група, схеми и чертежи на машини, използвани в шевната промишленост.

	Критерии за оценяване на изпитна тема № 18:	Максимален брой точки
1.	Скицира и описва модела.	5
2.	Избира подходящи материали за изработване на изделието в зависимост от свойствата им.	3
3.	Описва технологичната последователност на процесите при изработване на модела.	20
4.	Изброява шевните машини и съоръжения, използвани за направата на изделието.	4
5.	Формулира понятието за юридически акт и изброява видовете юридически актове.	5
6.	Познава формата и юридическата сила на юридическите актове.	5
7.	Познава действието на юридическите актове.	5
8.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
9.	Решава приложната задача/казус.	10
	Общ брой точки	60

2. Критерии за оценяване

Комисията по оценяване на изпита по теория на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира конкретният брой присъдени точки.

VI. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания

Чрез държавния изпит по практика на професията и специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните, отговарящи на трета степен на професионална квалификация.

Изпитът по практика се състои в **изработване на шевно изделие (или детайл от него) по индивидуално практическо задание и решаване на казуси, свързани с организацията на производството на шевни изделия.**

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, краен срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата.

№	КРИТЕРИИ	ПОКАЗАТЕЛИ	Макси мален брой точки	Те жест
1.	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда. <i>Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i>	<i>1.1. Избира и използва правилно лични предпазни средства; 1.2. Правилно употребява предметите и средствата на труда по безопасен начин; 1.3. Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, и дефинира и спазва предписания за своевременна реакция; 1.4. Описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната работа, включително почистване на работното място.</i>		<i>да/не</i>
2.	Ефективна организация на работното място.	<i>2.1. Поддържа инструментите, пособията и материалите, като осигурява удобство и точно спазване на технологията; 2.2. Работи с равномерен темп за определено време.</i>	2 3	5

3.	Правилен подбор на, инструменти и машини съобразно конкретното задание.	<i>3.1. Преценява типа и вида на използваните инструменти и машини, необходими за реализацията на заданието.</i>	4	4
4.	Спазване на необходимата технологична последователност на операциите според практическото изпитно задание.	<i>4.1. Определя самостоятелно реда и последователността на действията и операциите;</i> <i>4.2. Спазва необходимата последователност на действията и операциите в процеса на работа.</i>	8 9	17
5.	Качество на изпълнението на практическото изпитно задание. Изчерпателност на разработката.	<i>5.1. Всеки завършен етап съответства на изискванията;</i> <i>5.2. Изпълнява задачата в поставения срок.</i>	10 5	15
6.	Самоконтрол и самопроверка на изпълнението.	<i>6.1. Контролира необходимите показатели;</i> <i>6.2. Оценява резултатите, взема решение и отстранява грешките;</i> <i>6.3. Прави оптимален разчет на времето.</i>	3 3 3	9
7.	Защита качествата на извършената работа.	<i>7.1. Може да представи и обоснове приетия вариант на решение и изпълнение на практическото задание;</i> <i>7.2. Демонстрира добра техника на защита.</i>	7 3	10
		Общ брой точки	60	

Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки за всяка изпитна тема или за всяко изпитно задание е 60. Неправилният отговор се оценява с 0 точки. Непълният отговор се оценява с част от точките за верен и пълен отговор.

Преминаването от точки в цифрова оценка съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване се извършва по следната формула:

Цифрова оценка = общият брой точки от всички критерии : 10

Получената цифрова оценка се изчислява с точност до 0,01.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Гиндев, Г. Конструирание на облеклото I част. Техника, 1988.
2. Петров, Х. Конструирание на облеклото I част. Техника, 2005.
3. Кънчев, Ц. Технология на облеклото I част. Техника, 1995.
4. Кънчев, Ц. Технология на облеклото II част. Техника, 2000.
5. Миленкова, А. Здравословни и безопасни условия на труд. Нови знания, 2001.
6. Стоянова, Е. Материалознание. Техника, 2000.
7. Трифонов, К. Шевни машини и съоръжения. Техника, 1988.
8. Попов, Г. и кол. Икономика на предприятието I част. Мартилен, 2007.
9. Попов, Г. и кол. Икономика на предприятието II част. Мартилен, 2007.
10. Илиев, Й. и кол. Организация на индустриалната фирма. Стопанство, 2002.
11. Дончев, Д. Мениджмънт на предприятието. Мартилен, 2007.
12. Тодоров, К. Предприемачество и мениджмънт. Мартилен, 2007.
13. Петров, Л. Основи на счетоводството. Мартилен, 2008.
14. Стефанов, Г. и кол. Основи на правото. Мартилен, 2007.

VII. АВТОР

Мария Терзииванова – Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова”, гр. Русе

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професията 345030 Организатор производство

специалността 3450306 Организация в производството на облекло

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

(изписва се точното наименование на темата)

План-тезис:

.....

.....

Приложна задача:

.....

Описание на дидактическите материали:.....

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професията 345030 Организатор производство

специалността 3450306 Организация в производството на облекло

Индивидуално практическо задание №.....

На ученика/обучавания

(трите имена на ученика/обучавания)

отклас/курс,

начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:.....

1. Да се

(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН: (име, фамилия) (подпис)

Председател на изпитната комисия:..... (име, фамилия) (подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:..... (име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/обучаващата институция)